

2 9/11
పరమగురుచరణసన్నిధి

ఆల్మియోని (జి. కృష్ణమూర్తి)

చే నాంగ్లేయభాషను రచియింపఁబడి

చిట్టమూరు రామయ్య, బి. ఏ., ఎల్. టి.

గారిచే నాంగ్లేయభాషను రచియింపఁబడినది.

మూడవ కూర్పు పరిశీలించబడినది

VASANTA INSTITUTE, ADYAR, MADRAS

1921

స్థితి

పెద్దనెయ్యండుటంబట్టి యీచిన్న గ్రంథమునకు పీఠిక వ్రాయు భాగ్యము నాకు గలిగెను. ఇది శరీరమున బాలుఁడుగనుండియు, పరిపక్వమయిన జీవుఁడగు నొక పిన్న సోదరుఁడు రచించిన ప్రథమగ్రంథము. వారిని జ్ఞానదీక్షను వహింప నర్హునిగఁజేయుటకు నిందలి విషయముల పరమగురువులు వారి కుపదేశించినవి. ఆవిషయములను వారు శ్రమతో మెల్లమెల్లగ జ్ఞప్తికిఁదెచ్చుకొని యింగ్లీషుభాషలో వ్రాసిరి. ఏలయన గడచిన వత్సరమున (1909) వారి కాంగ్లేయభాషాధోరణి యిప్పటికంటె మిగుల నల్పముగ నుండెను. చాల మట్లుకు పరమగురువుల మాటలే యిందు వ్రాయఁబడియున్నవి. అచ్చటచ్చట వారి సొంతమాటలు కానిచో వారి యభిప్రాయము శిష్యుని మాటలతో వ్రాయఁబడినది. వారి వాక్యములలో రెండుమా

త్రము విడిచిపోయియుండ వానిని బరమగురువులు పూర్తి చేసిరి. మఱి రెండు స్థలములలో నొక్కొక్క మాట విడిచియుండ నదిపూర్తి చేయఁబడినది. ఇవి వినా, మిగిలిన దంతయు ఆల్కియొని సొంతముగ వ్రాసి లోకమునకు వా రొసంగిన ప్రథమగ్రంథము.

పరమగురువుల వాక్కునుండి వెలువడిన వాక్యములు శిష్యుఁడగు గ్రంథకర్త కెట్లు ఉపకారములయ్యెనో అటులనే యీగ్రంథ మితరులకు నుపకారమగుఁగాక. అట్టి మనోభీష్టముతో నిది యియ్యఁబడుచున్నది. అయిన నీ యుపదేశము పరమగురువులు వచించినది మొదలు గ్రంథకర్త యనుష్ఠించిన రీతి ననుష్ఠించినంగాని సఫలము గానేరదు. వారు చెప్పినట్లు చేసినచో గ్రంథకర్తకు మోక్షమార్గద్వారము దెలువఁబడినట్లే చదువరులకు సయితము ఆద్వారము దెలువఁబడి వారా మోక్షమార్గమున నడువఁగలరు.

మోక్షమార్గద్వారమును

తట్టువారల కిది సమర్పితము.

అసతో మా సద్గమయ.
తమసో మా జ్యోతిర్గమయ.
మృత్యోర్థామృతం గమయ.

అసత్తునుండి నన్ను సత్తునకుఁ జేర్పుడు.
చీకటినుండి నన్ను వెలుగునకుఁ జేర్పుడు.
మృత్యువునుండి నన్ను మృతత్వమునకు నడుపుడు.

100-443881-100

2 ♣.

దాతము.

ఇందు వ్రాయఁబడునవి నా మాటలు గావు. నా కుపదేశించిన పరమగురువుమాటలు. వారు లేని యెడల నేనేమియు చేసియుండఁజాలను, గాని వారి సహాయముచే నేను మోక్షమార్గమును బ్రవేశించితిని. నీవును అదేమార్గము ప్రవేశింప నిచ్చు గలవాఁడవు. కావున వారు నా కుపదేశించిన వాక్కులు నీకును సహాయములుగ నుండును. ఆమాటలను అనుష్ఠించవలెను సుమా ! ఆమాటలు

సత్యము లనియును, రమణీయము లనియును చెప్పట చాలదు. చెప్పినప్రకారము జవదాటకయనుష్ఠించినగాని నీవు కడతేరజాలవు. ఆహారమును చూచి యది బాగుగా నున్నదనుటచే నాకొనియున్న వానియాకలి తీరదు. చేయిచాచి యాయన్నము దినవలయునుగదా! అటులనే పరమగురువుల వాక్కుల వినుట చాలదు. వారు చెప్పు నొక్కొక్కమాటయు గమనించి వారు సూచించు నొక్కొక్క యంశమును గ్రహించి వారు చెప్పనటుల నడుచుకొనవలయును. వారి సూచనలలో నొక్కటిగ్రహించకపోయినను, వారి మాటలలో నొక్కటి విడిచినను, అది యెప్పటికిని పోయినదే. వారుచెప్పినది మరల చెప్పరు సుమా.

ఈ మార్గమున నాలుగుసాధనములున్నయవి.

- 1 వివేకము. 2 నిష్కామత్వము (విరాగము).
- 3 సదాచారము. 4 ప్రేమ. వీనిలో నొక్కొక్కదా

నిని గుఱించి నాకు పరమగురు వేమి యుపదేశిం
చిరో దానిని నీకుఁ జెప్పఁబూనెద.

I

వివేకము.

ఇందు మొదటిసాధనము వివేకము. ఇది మో
క్షమార్గమునఁ జేర్చు సదసద్వివేకమని వాడుట
కలదు. ఇదిసరియే. ఐనను దీనియందు మరికొంత
గొప్పవిశేషమున్నయది. ఆమార్గారంభముననే
గాదు, అడుగడుగునను ప్రతిదినమునను అభ్యసిం
పఁదగినది. పొందఁదగిన వస్తువులన్నియు నామా
ర్గముననే లభించునని నేర్చితివి గావున నీ పీ మార్గ
మునఁ బ్రవేశించితివి. తెలియనివారు ధనమును
గూర్చియు అధికారముకొఱకును పాటుపడుదురు

గాని యవియెంత కాలముండిన నొక్కజన్మముతో
విడిచిపోవును. కాబట్టి యవి అసత్తులు. సత్తులును
నిత్యములునయి వీనికంటె నధికమైనవస్తువులు గల
వు. వీని నొకతూరి చూచినచో నీ వితరవస్తువుల
మరల కోరవు.

ప్రపంచమునందలి మనుజులందఱు రెండేరెం
డు తెఱఁగులవారు—తెలిసినవారు, తెలియనివా
రు. ఈ తెలివియొక్కటియే ముఖ్యమైనది. ఏమత
ము నవలంబించువాడైనదియు నేజాతివాడైనది
యు ముఖ్యముగాదు. నిజముగ ముఖ్యమైనది యీ
జ్ఞానమే. మానవులనుగుఱించి యీశ్వరుఁడుచేసిన
కట్టుబా టిట్టిదని తెలిసికొనుటయే జ్ఞానము. భగ
వంతుఁ డట్టి కట్టుబాటు చేసియున్నాఁడు. అదియే
ప్రపంచము పురోవృద్ధికి వచ్చు మార్గము. ఎవరు
గాని యామార్గ మిట్టిదని చూచి వాస్తవముగఁ
దెలిసికొనినచో, నతితేజోవంతమును అతిర

మణీయమును నగు నా మార్గమున పాటుపడి
 యామార్గముతో నేకీభవింపక యుండనోపడు.
 ఇట్లు అంగుటవలన వాడు భగవంతుని పక్ష
 మున చేరును. ధర్మము నవలంబించి యధర్మము
 నెదిరించును. లోకముయొక్క శ్రేయస్సుకొరకు
 పాటుపడును. స్వప్రయోజనము నపేక్షింపడు.

ఇట్లు భగవంతుని పక్షమున నుండినచో
 నాతడు మాలోనొక్కడగును. హిందువనిగాని,
 బౌద్ధుడనిగాని, క్రైస్తవుడనిగాని మహమ్మదీ
 యుడనిగాని పేరుపెట్టుకొన్నను, హిందూదేశ
 వాసియైనను, ఆంగ్లేయదేశవాసియైనను, చీనా
 దేశస్థుడైనను, రష్యాదేశపువాడైనను, భేదమిం
 చుకర్చునను లేదు. భగవంతునిపక్షమున నుండు
 వారలు ఏకారణమున ఈ లోకమునకు వచ్చిరో
 తామేమి చేయవలయునోదానినెఱింగి దానింజే
 యఁబూనుదురు. తక్కినవారలందఱు దామేమిచే

యవలయునోదాని నింకను నెఱుంగక పోవుటం జేసి తఱచుగ నవివేకముగ నటించుచు, నందఱు నొక్కటియనియును, ఒక్కడేయగు భగవంతు నిచ్చయే యెపుడుగాని యందఱకును యథార్థముగ ప్రియముగ నుండనోపుననియు నెఱుంగక, తమకుమాత్రము ప్రియమనితోఁచుమార్గముల కల్పింపఁబూనుదురు. ఆట్టివారందఱు అసత్తును అనుసరించు వారలుగాని సత్తుననుసరించుటలేదు. ఈరెంటికిం గల తారతమ్యము నెఱుంగునంతదనుక వారు భగవంతునిపక్షమున చేరినవారుకారు. కావున నీవివేకము మొదటిమెట్టు.

ఇట్లు నిశ్చయించిన వెనుకను, సదసత్తులలో ననేకభేదము లున్నవని మఱువకుము. సరియిదియనియు, తప్పు ఇదియనియును, ముఖ్యమిదియనియును, అముఖ్యమిదియనియును, ఉపయోగకరమిదియనియు, వ్యర్థమిదియనియును, సత్యమిదియని

యు, అన్యతమిదియనియును, స్వప్రయోజనమిది
యనియు, పరోపకారమిదియనియును వివేక
ముతోఁ దెలిసికొనుట యింకను మిగిలియే
యుండును.

తప్పును విడిచి సరి యైన దాని నవలంబించుట
కష్టముగఁగోఁచరాదు. ఏలయనఁగా పరమగురు
వు ననుసరించఁగోరువా రెన్నికష్టములైననుపడి,
సరియైనదానినే అవలంబించవలయునని ముం
దే నిశ్చయము చేసికొనియుండురు. అయినను
నీశరీరమువేటు, నీవువేటు. నీయిచ్చ యెల్లప్పుడు
ను నీశరీరము గోరుదానిననుసరించి యుండదు.
నీశరీర మెద్దియైనను గోరినచో నది యథార్థముగ
నీవు గోరునదియగునాయని నిలిచి యోచింపుము.
నీవీశ్వరుఁడవే. ఈశ్వరుఁడిచ్చయించునదియే నీ
వును నిచ్చయింతువు, గాని నీవు నీయంతరంగము
ను లోతున దిగి శోధించి నీలోనుండు నీశ్వరునిం

గనుఁగొని¹ వానిమాటను దెలిసికొనవలయును
 సుమా ! అదియ నీమాట. నీశరీరములే నీవను
 పొరబాటుపడకుము. స్థూలశరీరము నీవు కావు.
 కామమయశరీరము² నీవు కావు. మనోమయశరీర
 ము నీవు కావు. ఇవి యొక్కొక్కటియుఁడనకుఁ గా
 వలయువానిని బొందుటకుఁ దానే ఆత్మయని నటించు
 చును. అయినను వానినన్నిటిని దెలిసికొని వానికి
 న్నింటికిని స్వామి నీవని యెఱుంగుము.³

¹ కశ్చిద్ధీరఃప్రత్యగాత్మానమైక్షత్ అవృత్తచక్షురమృతత్వ
 మిచ్ఛకా. ఒకానొక ధీరుఁడు అమృతత్వమును గోరినవాఁడై
 దృష్టిని లోపలికిఁబ్రదిక్కి ప్రత్యగాత్మను (లోపలనుండు ఆత్మ
 ను) చూచును. — కఠోపనిషత్తు. ౪. ౧.

² ఈ కామమయ మనోమయ శరీరములు రెండునుజేరి మ
 నోమయకోశమని వేదాంతులు చెప్పుదురు.

³ ఇదం శరీరం కాంతేయ తేత్రమిత్యభిధీయతే | ఏతద్వోవే
 త్తతంప్రాహుః తేత్రజ్ఞాతేతద్విదః || ఈశరీరమునకు తేత్రమని
 పేరు. దీనిని తెలిసికొనువాఁడు తేత్రజ్ఞుఁడు (జీవుఁడు) అని
 తెలిసినవారు చెప్పుదురు — గీత, ఆ ౧౩.

చేయవలసిన పనియుండఁగా శరీరము శ్రమతీ
ర్చుకొనవలెననిగాని, తిరుగఁబోవలెననిగాని భో
జనపానములు చేయవలెననిగాని కోరును. తెలి
యనివాడు , ఇవియన్నియు నేను గోరెదను, నేను
వీనింజేయవలెను' అనుకొనును. తెలిసినవాడు
'వీనింగోరునది నేను గాదు. ఇది కొంత కాల
మట్లుండనిమ్ము' అనును. ఎవరికైన సహాయము
చేయుట కవకాశము గలిగినపుడు శరీరము 'అది
నాకెంతో శ్రమ, మరియెవ్వరైన చేయుదురుగాక'
యని పలుమరు దలంచినను 'మంచి పనిచేయుటకు
నీవడ్డమురాకుము' అని వాడు శరీరమునకుఁ బ్ర
త్యుత్తర మిచ్చును.

దేహము నీకు వాహనము, నీ వెక్కు
గుట్టము. కావున దాని నాదరించి చక్కఁ
గఁగాపాడవలయును. దానికి శక్తికిమించిన
పని యియ్యరాదు. దానికి పరిశుద్ధ ములగు

నన్నపానములనే యిచ్చి మేప నలయును.
 లేశమాత్రమైన మైలలేక యుండునట్లతి పరి
 శుద్ధముగ నెల్లపుడు నుంచవలెను. పరి
 శుద్ధియు ఆరోగ్యమును పూర్ణముగనుండు శరీ
 రము లేనిచో, నీవు విరామములేని శ్రమకు నోర్చి
 యీ కఠినమగు సాధనము చేయఁజాలవు. ఎట్ల
 యినను నీశరీరము నీకు నెల్లపుడును లోఁబడి
 యుండవలెను గాని నీవు శరీరమునకు లోఁబడి
 యుండరాదు.

కామమయశరీరమునకును దానికోరికలుండు
 ను. అవి పెక్కులు. నిన్ను కోపించుకొనుమను
 ను. పరుషవాక్కు లాడుమనును. ధనమునకై పేరా
 స పడుమనును. ఇతరులకుండునది చూచి యోర్వ
 కుండుమనును. ఖిన్నుఁడవై పరవశతనొందుమను
 ను. వీనినిగాక మరి పెక్కు కోరికలు కోరును.
 ఇట్లుకోరుట నీకుఁ గీడుచేయఁదలఁచికాదు. ఇట్టి

బలమగు తాఁకులు¹ తాఁకుటయు సారిసారికి
 తాఁకులు మాఱుచుండుటయు దానికిష్టము.
 ఇవి యొక్కటియు నీకేమో అక్కర లేదు. కావున
 నీ కోరికలలో నీవి యెవ్వి నీ శరీరము కోరికలెవ్వి
 యని వివేచనము చేయవలెను.

నీ మనోమయశరీరము గర్వించి తాను వేఱని
 యనుకొన నిచ్చయించును. తానధిక మనియును,
 ఇతరు లల్పులనియును అనుకొనును. ఐహిక విష
 యములనుండి దానిని మరలించియున్నను నీ పర
 మగురువు కార్యమును పరోపకారమును యోచిం

¹ తాఁకులు.—కామక్రోధాది మనోవికారములు గలుగున
 పుడెల్ల నీకామమయ శరీరములో నొక కంపనము (అదరు
 సాటు) ఉత్పత్తియగును. అట్టి కంపన మా శరీరమునకు ప్రియ
 ము. మనస్సున వృత్తులు మాఱునట్లెల్ల కంపముయొక్క
 స్వభావము సహితము మాఱుచుండును. ఈ కంపము యోగ
 దృష్టికిఁ గానవచ్చు. దీనివలనఁగలుగు పద్ధతులను బట్టియే,
 యోగులగు వారితరుల మనోభావముల నెఱుంగుదురు.

చక తన మేల్మీనే చింతింప చూచును. నీవు ధ్యానము చేయునపుడు నీకు వలయు నొక్కటేయగు విషయమును¹ విడిచి తనకు వలయు పెక్కువిషయముల జింతించునట్లు చేయఁబూనును. ఈ మనస్సు నీవు కాదు. అది నీ వుపయోగించఁదగిన కరణము. కావున నిందును వివేచన మావశ్యకము. నిరంతరము జాగరూకుఁడవై యుండవలెను. లేనిచో చెడుదువు.

తత్వము దెలిసినవారు సరి తప్పు అనుటను నిశ్చయించుటలో నేమియు జింకరు.² ఎంతనష్టము గ పైకి కనఁబడినను నీవు సరియైనదానినే చేయవలయును, సరికానిదానిని చేయరాదు. అవివేకు

¹ మన మెద్దియో యొక విషయమును ధ్యానముచేయుచుందుముగదా! దానిని విడిపించి వేరువిషయములకు మనలను ద్రిష్టును.

² అనఁగా నేది చేయవలయునను సందేహము గలుగఁజాలదు.

లేమని తలఁతురో, యేమని చెప్పుదురో అని సరకు చేయకుము. గుహ్యములగు ప్రకృతిధర్మములను లోఁతున దిగి పరిశీలించి నీబుద్ధిని వినియోగించి తెలిసికొని యథేష్టము లననుసరించి నీనడవడి కను గుదుర్చుకొనవలయును.

ముఖ్యమిది అముఖ్యమిదియని భేదమును వివేచనము చేయవలయును. సరి తప్ప అను విషయమందు కొండవలె స్థైర్యము గలిగి¹ ముఖ్యములు కాని విషయములం దెప్పుడును ఇతరుల ననుసరించి పోము. ఏలయనఁగా, నీవెల్లప్పుడును మార్గమును దయయును గలిగి యుండవలయును. యుక్తముగను, ఇతరులకను కూలముగను ప్రవర్తింపవలయును. అన్నింటియందును నీకెంత పూర్ణస్వాతంత్ర్యము కావలయునో అంత స్వాతంత్ర్యమితరులకును పూర్ణముగ నిమ్ము.

¹ అనఁగా సరియయినదానిని పడలక.

చేయఁదగిన కార్యమెద్దియో తెలిసికొనుటకు
 యత్నింపుము. కార్యము గొప్పకార్యమూ, కొద్ది
 కార్యమూ యనుటనుబట్టియే దీనిని నిశ్చయింపరా
 దనుటను మఱువకుము. లోకులు మంచిదని చెప్పు
 గొప్పకార్యముకంటె, పరమగురుని పనికి ప్రత్యక్ష
 ముగ ననుకూలమగు చిన్న కార్యము చేయుట
 బహుయోగ్యము. మఱియును కార్యముపయోగ
 కరమూ నిష్ప్రయోజకమూ యని విచారించుట
 మాత్రము చాలదు. ఉపయుక్తములగువానిలోపల
 నెద్ది యెక్కుడు ఉపయోగకరమో, ఎద్ది తక్కువ
 యో యని వివేచనము చేయవలయును. పేదల
 కన్నమిడుట సత్కార్యము, గొప్పదియు, ఉపయో
 గకరమునగు. అయినను దేహముల కన్నమిడుట
 కంటె వారియాత్మల కన్నమిడుట యంతకంటె
 గొప్పదియు ఉపయోగకరమునగును. ధనవంతుఁ
 డెవఁడైనను దేహమున కన్నమిడఁగలఁడు. తెలిసి

నవాఁడే ఆత్మ కన్న మిడనోపును. నీకుఁ దెలిసినచో
నీవితరులకు సహాయపడి తెలుపుట నీధర్మము.

నీ విదివఱకెంత వివేకియై యుండినను,
ఈ మోక్షమార్గమున నీవు దెలిసికొనఁదగినది
యెంతయో గలదు. అందుచే దీనియందును వివే
చన మవశ్యకము. నేర్చుకొనఁదగిన దెద్దియో
జాగరూకుఁడవై యోచించవలయును. జ్ఞానమం
తయు నుపయోగకరమే. కాలపరిపాకమున నీకును
జ్ఞానమంతయుఁ గలుగును. దానిలో నీకు
కొంతయే యుండఁగలిగినప్పుడు, ఆ కొంతయు
నీకు మిగుల నుపయోగకర మైనదిగ నుండు నట్లు
చూచుకొనుము. భగవంతుఁడు జ్ఞానస్వరూపుఁ
డును దయాస్వరూపుఁడును. నీజ్ఞానము హెచ్చును
హెచ్చును నీయందు భగవచ్చక్తి యెక్కుడుగ
వ్యక్తము గాఁగలదు. కావున విద్యనభ్యసింపుము.
అందు నితరులకు సహాయము చేయుట కుపయుక్త

మగు దానిని తొలుత నభ్యసింపుము. విసుకు లేక
విద్య నభ్యసింపుము. అయినను లోకులు నిన్ను పం
డితుఁడని దలఁపవలెననిగాని నీవు పండితుఁడవను
సుఖము నీకుఁగలుగవలెననిగాని నేర్వకుము. వివే
కీయే వివేకముతోఁ బరులకు సహాయముఁ జేయఁ
గలఁడని తెలిసి చదువుము. ఇతరులకు సహాయము
చేయ నీవెంత కోరినను నీకు జ్ఞానము లేని యెడల
నీవు చేయఁగలుగు మేలు కంటె కీడ్చుకొనవలయు
వచ్చును.

సత్యమునకు అన్యతమునకు వివేచనము చేయ
వలెను. మనోవాక్కాయములచే నంతటను సత్య
ముగ నుండుట నేర్చుకొనుము.

మొదట మానసికమగు సత్యమును నేర్చుకొ
నుము. ఇది సులభము గాదు. అసత్యములగు
తలంపులును అవివేకములగు మూఢాభిప్రాయము
లు లోకమున నెన్నియో గలవు. అట్టి యభిప్రాయ

ములచేఁగట్టఁబడినవాఁడు వృద్ధికి రాఁజాలఁడు.
 కాఁబట్టి యనేకు లొక విధమునఁ దలఁచెదరను కా
 రణముంబట్టియే, యామాట నంగీకరింపకుము.
 మఱియుపెక్కు వందల సంవత్సరముల నుండి యొక
 మాటనమ్ముచు వచ్చినారనిగాని, ప్రమాణగ్రంథ
 మని లోకు లెంచు నెద్దియో యొక గ్రంథమున
 వ్రాయఁ బడియున్నదని గాని దానిని నమ్మకుము.
 ఆ విషయము నీవే పరిశీలించి యిది యుక్తమా
 యని నీవే నిశ్చయించుకొనుము. వేలకొలఁది
 జనులొకవిషయమును గుఱించి యేకాభిప్రాయము
 గలిగి యుండినను వారా విషయముఁ దెలియని
 వారుగ నుండినచో వారి యభిప్రాయము నిష్ప్ర
 యోజనమను దానిని మఱువకుము. మోక్షమార్గ
 మున నడువఁగోరువాఁడు తనంతట తాను తెలిసి
 కొన నేర్చికొనవలయును. మూఢాభిప్రాయము
 లనునవి లోకమునందలి చెడుగులలో మొదటి

తరగతిలోఁ జేరినవి. కనుక నాబంధమును బూర్ణముగఁ దొలఁగించుకొనుము.

మఱియు నితరుల విషయమున నీ యభిప్రాయములు సత్యములుగ నుండవలయును. ఇతరులను గుఱించి నీకుఁ దెలియని దానిని నీవు తలఁపరాదు. వార లెల్లపుడును నీ విషయమే తలఁచుచున్నవారని యెంచకుము. ఎవరుగాని యొక కార్యము చేసినచో దానివలన నీకుఁ గీడు గలుగునని నీవు తలఁచినను, వారాడు మాటలు నీకన్వయించునని నీవు తలఁచినను, వెంటనే యాతఁడు నిన్ను చెఱు పఁదలఁచెనని యెంచకుము. శతశః ఆతఁడు నిన్నుఁ దలఁచకయే యుండవచ్చును. వారి వారి కష్టములు వారలకుండనే యున్నవి. వారు తమ విషయములనే ముఖ్యముగఁ జింతించుచుందురు. ఎవ్వడుగాని కోపముతో మూర్ఖుడినచో నిన్ను ద్వేషించెననిగాని నిన్ను నొప్పించ నిచ్చయించెననిగాని యెంచకుము.

బహుశః ఎవ్వఁడో యెద్దియో ఆతనికి కోపము
 తెప్పించియుండి ఆసమయమున నీ వెదుటఁబడుట
 చే నా కోపము నీమీఁదఁ ద్రిప్పియుండవచ్చును.
 అతండు తెలివి లేకయే ప్రవర్తించుచున్నవాఁడు.
 కోపమంతయు తెలివి లేనిదే కదా. అయినను
 వాని విషయమై నీవసత్యముగ¹ దలఁపఁగూడదు.

నిన్ను పరమగురుఁడు శిష్యుఁడుగ నంగీకరించి
 నపుడు నీ మనోభావముల నతని భావములతో
 నెల్లపుడు సరిపోల్చి చూచి నీ భావముల సత్యతను
 పరిశీలించఁ బూనుము. గురుశిష్యులొక్కటియే
 కావున శిష్యుడు తన భావములను బరమగురుని
 భావములతో చేర్చి చూచి రెండును చేరునో లేదో
 వెంటనే తెలిసికొనవచ్చును. చేరనియెడల తన మ
 నోభావములే తప్పు గావున వానిని వెంటనే మార్పు
 కొనును. పరమగురువున కంతయుం దెలియుటంబ

¹ అనఁగా నిన్నుఁ జెలుపఁదలఁచెనని.

ట్టి వారి మనోవృత్తులు శ్రేష్ఠముగదా! పరమగురు
నిచే సంగీకరింపఁబడని శిష్యుఁడింత బాగుగ చే
యఁజాలఁడు గాని వాడు. “పరమగురువు దీని
నేమనుకొనును? ఇట్టి సమయమున నేమి చెప్పును?
ఏమి చేయును?” అని పలుమాఱు నిలిచి యో
చించుచుండుట వానికి మిగుల సహాయకర
ముగ నుండును. ఏలయన పరమగురువు చేయునని
నీకుఁ దోఁచరాని పనిని నీ వెప్పుడును చేయరాదు.
వారాడుదురని నీకుఁ దోఁచరాని మాటల నీ
వెప్పుడు నాడరాదు. వారు దలఁతురని నీకు
తోఁచ రానిదాని నీవెప్పుడును దలఁపరాదు.

నీ వాక్కును సత్యముగ నుండవలయును. ఉన్న
ది యున్నట్లు పలుకవలయును. అతిశయోక్తులుండ
రాదు. పరులపై దురుద్దేశ్యముల నెన్నఁడు గాని
యారోపింపకుము. వారి మనస్సున నున్నది వారి
పరమగురువునకే తెలియును. వారి నడవడికిఁ

గారణము నీ మనస్సున స్ఫురింపకయే యుండవచ్చును. ఏవర్తిపైన గాని యొక మాట వింటివేని దానిని మరల నాడకుము. అది సత్యము కాక యుండిన నుండవచ్చును. సత్యముగ నుండినను దానిని మరల నాడుటకంటె నూరకుండుట దయచూపినట్లుగును. యథార్థముకాని మాట నోటవచ్చునేమో యని భయము గలిగి చక్కగా నాలోచించి మాట లాడుము.

చేయు పనులయందును సత్యముగ నుండుము. నీ లోనున్న దానికంటె వేఱుగ నున్నట్లు నటింపకుము. అట్టి నటనలన్నియు నిర్తలమగు సత్యజ్యోతికిఁ బ్రతిబంధకములు. స్వచ్ఛమగు నద్వములో నుండి సూర్యకాంతి ప్రకాశించునటుల నీ మూలముగ సత్యజ్యోతి ప్రకాశించవలెను గదా !

స్వప్రయోజనమునకును పరోపకారమునకును గల భేదము వివేచనము చేయవలయును. స్వప్ర

యోజనము పెక్కు రూపములు దాల్చును. ఒక
 రూపమున దానిని దుదముట్ట నాశనము చేసినని
 నీ వనుకొనుచుండఁగా నింకొక రూపమున నెప్పటి
 వలనే యది దృఢముగఁ బుట్టును. అయినను క్రమ
 క్రమమున పరోపకారచింత నీ మనంబుననిండి,
 నీ స్వవిషయము చింతించుటకు నీకు సందు సమ
 యముగాని లేకయే పోవును.

వివేచన నింకను నొకవిధమునఁ జేయవల
 యును. అందఱును అన్నియును, పైచూపున
 కెంత చెడ్డఁగ గనఁపడినను వానియందుండు నీశ్వ
 రుని వివేచనముచేసి చూడ నభ్యసింపుము. నీకును
 ఇతరునికిని సమానముగా నుండుదాని మూలమున
 నీవు వానికి సహాయము చేయ నోపుదువు. మీ
 యందు సమానముగ నుండునది భగవత్కృత. ఆ
 భగవత్కృత నీ సోదరునకు దెలియునట్లు బోధించి
 యాకళను వ్యక్తమగునట్లు చేయ నభ్యసింపుము.

అట్లయిన నీసోదరుని తప్పదోవనుండి కడ
తేర్చగలుగుదువు.¹

II

²నిష్కామత్వము.

అనేకులకు నిష్కామత్వమును సాధించుట
కష్టము. వారు తమ తమ కామములే తామని తలఁ
చెదరు³. కావున వారికి నైజములుగ నుండు

¹ అందఱియందు నీశ్వర కళ యున్నదిగదా! వారి వారి
యచి ననుసరించి యీశ్వరుండు వారికిఁ బురోవృద్ధిమార్గ మేర్ప
ఱచుచుండును. వారిమార్గమెఱింగియే వారికి మేలుచేయవల
యును. మనమార్గమునకే వారిని ద్రిష్ట యత్నింప రాదు.

² దీనినే వైరాగ్యమని వేదాంతములు వాడుదురు.

³ కామమయోఽయంపురుషః = ఈ పురుషుడు కామమ
యుండు అని చెప్పియుండలేదా.

కామములను వారి రాగ ద్వేషములను తీసివేసినచో
 వారలయందేమియు మిగిలియుండదు. అయినను
 వారు పరమగురువును జూడని వారలుగనే యుం
 దురు. ఆమహనీయుని పావనమగు సన్నిధియను
 వెలుగుండినచో వారివలె కావలెనను కోరిక
 యొక్కటి తప్ప తక్కుకోరిక లన్నియు నశించును.
 ఐనను వారిని బ్రత్యక్షముగఁ జూచు సుఖము నీకుఁ
 గలుగుటకు ముందే, నీవు వలయునన్న నిష్కామ
 త్వమును సాధించవచ్చును. జనులు తఱచుగ
 గోరు ధనైశ్వర్యములు మొదలగునవి పొందఁదగి
 నవి కావని వివేకముచే నీ కిదివఱకే తెలిసియున్న
 ది. ఇది నోట జెప్పుట మాత్రము చాలదు.
 యథార్థముగ నది నీ మనస్సు నంటినచో వానికై
 నీకుండుకోరికలు తుడముట్ట నశించును.

ఇంతవఱకంతయు సులభము. నీవు దీనిం దెలిసి
 కొనుట మాత్రమే చాలును. అయినను స్వర్గ

మును గోరియేగాని, తమకుమాత్రము బంధ
 మోక్షమై జన్మరాహిత్యము కావలయునని కోరి
 యేగాని యైహికార్థములను విడుచువారు కొం
 దఱుగలరు. నీవీ పొరబాటునఁ బడఁగూడదు.
 నీవు నిన్ను బూర్ణముగ మఱచియుండినచో, నీకు
 బంధనివృత్తి యెపుడు గలుగునోయని గాని
 లేక నీకెట్టి స్వర్గము గలుగునో యనిగాని
 చింత నీకుండఁజాలదు. స్వప్రయోజనము కోరు
 కామమంతయు నెంత గొప్ప విషయమును
 గూర్చిన దైనను, బంధకమే యను దానిని
 మఱువకుము. దానిని నీవు బోఁగొట్టుకొనునంత
 దనుక, పరమగురువు కార్యమునకై నిన్నుసమ
 ర్పించుకొనుటకు పూర్ణమగు స్వాతంత్ర్యము
 నీకుండదు.

నీవిషయములగు కామములన్నియు బోయినను
 నీవు చేయుపనివలనఁ గలుగు ఫలము నీవు చూడవ

అనని కోరిక నిలిచి యుండవచ్చును. నీ వెవరికై నను
 సహాయము చేసినచో, నీవు వాని కెంత సహాయ
 ముచేసితివో యని చూడఁగోరుదువు. వాఁడును
 దాని నెఱిగి కృతజ్ఞుఁడుగ నుండవలయునని గూడ
 నీవు కోరినను గోరుదువు. ఇదియును కామములోఁ
 జేరినదియే గాక నీకు నమ్మకము లేదనియును సూ
 చించును. ఇతరులకు సహాయమునకై నీశక్తిని ధార
 పోసినచో, నీవు చూడంగలిగినను లేకపోయినను,
 దాని ఫలము గలిగియే తీరవలెనుగదా! భగవ
 ద్వాఙ్మను గనియుంటివేని ఇదిసిద్ధమని నీకు తెలి
 యును గదా! ధర్మమును పరిపాలించుట కొఱకై
 ధర్మమును జేయవలయునుగాని, ప్రతిఫలము నపే
 షించి చేయరాదు. పనిచేయుట ధర్మమనియే పని
 చేయవలయును గాని ఫలమును జూడఁగోరి చేయ
 రాదు. నీకు లోకముపైఁ బ్రేమగలిగియుండుటచే
 లోకమున కుపచరించుటకు నిన్ను నీవు సమర్థిం

చుకొనక తప్పదనియెఱింగి లోకనేవకు నీవాత్మ
నివేదనము చేసికొనవలయును.

అణిమాదిసిద్ధులను బొందఁగోరకుము. అవి
గలుగుట నీకు మేలని పరమగురువున కెన్నఁడు
తెలియునో అపుడవి నీకువచ్చును. పరిపక్వముగాక
మునుపే వానిని గలుగు నట్లు చేసికొనినచో,
వానిచే పెక్కులు తొందరలు గలుగును. మోస
గాండ్రగు యుద్రదేవతలా సిద్ధులు గలవానిని దఱ
చుగఁ దప్పత్రోవల కీడ్తురు. లేక వాడహంకారి
యై తాను పొరబాటు పడఁజాలనని యెంచికొను
ను. అది యెట్లుండినను, వానిని సాధించుటకు వల
యు కాలమును, బలమును, ఇతరులకై పనిచేయుట
యందు వినియోగ సఱుపవచ్చును. మనుజుఁడు
పరిపక్వము కానుకాను అవి వచ్చును. రాక తప్ప
దు. అంతకంటె ముందు నీ కవి గలుగుట యుప
యోగకరమని పరమగురువుకుఁ దోఁచినచో

నిరపాయముగ వాని నే విధమున నీవు పొందఁగలు
గుదువో దానిని వారు నీకుఁ జెప్పుదురు. అంత
డనుక నీ కవి లేకుండుటయే మేలు.

మఱియు దినచర్యయందుఁ గొన్ని యల్ప
కామములు సామాన్యముగఁ గలుగును. వాని
విషయమై మెలఁకువతో నుండుము. లోకమున
నీవు ప్రకాశించ వలెననిగాని, చమత్కారమును
జూపనుగాని యెన్నఁడును కోరకుము. మాట
లాడవలయునను కోరికను విడువుము. కొంచెము
మాటలాడుట మంచిది. నీవు చెప్పఁగోరునది
సత్యమును, ప్రియమును, ఉపకారకముగ నున్నదని
నీకు దృఢనిశ్చయముగఁ దోచువఱకు నేమియు
మాటాడక యుండుట దానికంటె మంచిది.
నీ పాడఁబోవు మాట యామూఁడుగుణములఁ
గలిగియున్నదా లేదా యని జాగరూకతతో
యోచించి అట్లుకానిచో నామాట నాడకుము.

మాటాడుటకు ముందు జాగరూకతతో
 నాలోచించుట నిప్పటినుండియే వాడుకచేయు
 ట మంచిది. ఏలయనఁగా నీవు పరమగురువు
 నొద్ది మహోపదేశమును బొందిన పిదప చెప్ప
 రానిది యెద్ది యైనను చెప్పుదు నేమో యని ప్రతి
 మాటయును పరిశీలించ వలసి యుండును. లోకు
 లాడుకొను మాటలు చాలమట్టు కనావశ్యములు
 గను అవివేకములుగను నుండును. ఇతరుల విషయ
 మై వృథా ప్రసంగములైనపుడు ఆమాటలు
 దుర్మార్గములే యగును. కావున నీవు మాటాడు
 టకు మాటుగ ఇతరులు చెప్పుమాటల నాలకిం
 చుటను వాడుక చేసికొనుము. నిన్ను బ్రత్యక్ష
 ముగ నడిగినఁగాని నీయభిప్రాయముల పైబడి
 చెప్పకుము. మోక్షసాధనముల స్వరూప మిట్లని
 యొకచోట నిరూపింపఁబడియున్నది—తెలిసికొ
 నుట, సాహసించుట, మనోనిశ్చయముచేయుట,

మానముగ నుండుట యని. ఈనాల్గింటిలోఁ
గడపటిది యన్నింటిలో కష్టమైనది.

ఇతరుల పనులయందు వ్రేలు పెట్టఁగోరుట
సామాన్యమగు మఱియొక కోరిక. దీనిని నీవు
ఖండితముగ నణఁచుకొనవలయును. మఱియొకఁ
డేమి చేయునో, యేమి చెప్పునో, యేమి నమ్మునో
అనునది నీపనిగాదు. వాని యిష్టానుసారముగ
పోను పూక్తగా వానిని విడుచుటకు నీవు నేర్చు
కొనవలయును. వాఁడితరుల కడ్డమురాక యుం
డునంతవఱకు, వాఁడు దలఁచు తలంపులకును,
ఆడుమాటలకును, చేయుపనులకును, వాఁడు సర్వ
స్వతంత్రుఁడు. నీకు యుక్తమని తోఁచునట్లు
చేయుటకు నీవు స్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నావు
గదా ! వానికి నట్టి స్వాతంత్ర్యము నియ్యవలయు
ను. వాఁడా స్వాతంత్ర్యమును వినియోగించినపుడు
వానిని గుఱించి మాట్లాడుట నీకు ధర్మము గాదు.

వాఁడు తప్పుచేయుచున్నాఁడని నీకుఁ దోచిన-చో, తగుసందర్భమును గుదుర్చుకొని, యేకాంతమున, వినయముతో, నీ కట్లుతోఁచుటకుఁ గారణముల వానికిం జెప్పుము. అపుడు వాఁడు నీయభిప్రాయము సరియని యొప్పిన నొప్పువచ్చును. అయిన నింతమాత్రమైనను బ్రవేశించుట యనుచితముగనేర్పడు సమయము లనేకములు గలవు. అదియెట్లుండినను, నీ వెన్నఁడుగాని మూఁడవవానియొద్దకుఁ బోయి యామాటల సల్లాపముగ నాడఁగూడదు. ఏలయన నది మిగుల దుర్మార్గమైన పని.

పిల్లలనుగాని పశువులనుగాని యెవ్వరైనను హింస చేయుటఁ జూచితివేని నీ వడ్డముపోవుట నీకు ధర్మము. దేశపుఁ జేట్టములకు విరోధముగ నెవ్వరైన వర్తించిన-చో నీవు దాని నధికారులకుఁ దెలుప వలయును. ఎవరినైనను బోధించుటకు

నీస్వాధీనమున నుంచిన-చో వాని తప్పులను మృదు
వైన మాటలతో వానికిఁ జెప్పుట నీధర్మము
గావచ్చును. అట్టి సందర్భములందప్ప నీపని నీవు
చూచుకొనుచు మానవ్రతము నభ్యసింపుము.

III

సదాచారము

(శమాది షట్కము)

సదాచారమునకు ముఖ్యముగ వలయు నంశ
ము లాఱు పరమగురు వీరీతిని జెప్పిరి. ఏవియన—

1. మనోవిషయమగు నిగ్రహము.
2. కాయకకర్మవిషయమగు నిగ్రహము.
3. భిన్నరుచుల సహనము.
4. సంతోషము.

5. ఏకాగ్రత.

6. విశ్వాసము.

[సాధన చతుష్టయము వలెనే వీనిలో కొన్ని తరుచుగ వేరు పేళ్లతో¹ పిలువబడుదాని నే నెఱుగుదును. అయినను నా కుపదేశించినపుడు పరమగురువు స్వంతముగఁ జెప్పినపేర్లనే, అంతటను నే నుపయోగించుచున్నాను.]

1. మనోవిషయమగు నిగ్రహము.—నిష్కామత యనుసాధనముచే కామమయశరీరమును నిగ్రహించవలయునని దెలియుచున్నది గదా ! ఈ సాధనము మనోమయశరీరనిగ్రహమున కన్వయించును. మనోనిగ్రహమునఁగా, నీకుఁ గోపముగాని, యాతురముగాని లేకయుండునటుల నీ స్వభావ

¹ 1 శమము=అంతరింద్రియ నిగ్రహము. 2 దమము=బాహ్యేంద్రియ నిగ్రహము. 3 ఉపరతి=సన్నాత్యసము. 4 తితిక్ష=తాలిమి. 5 సమాధానము. 6 శ్రద్ధ.

మును నియమనము చేయుట యొకటి. ఎల్లప్పుడును శాంతము కలిగి కలవిలపాటునొందకుండునటుల మనస్సునే నిగ్రహించుట రెండవది. స్థూలశరీరమందలి నాడులయందు సాధ్యమైనంతవఱకు కలఁత పుట్టకయుండునటుల మనస్సుద్వారా నా

¹ మనోమయకోశమున కలఁతపుట్టఁగా దానిపలన స్థూల శరీరమునందుండు నతీనూత్నములగు నాడులలోను కంపనము గలుగును. ఆనాడులు సమముగ చలించుచుండునంత వఱకు, కాయక వ్యాపారములన్నియు సులభముగను, సుఖముగను, జరగుచుండును. విశేషకోపము, కామము, భయము, దిగులులోనగునవి మనంబునఁ బొడమఁగా, నూత్నశరీరమున స్పందము [ఆదరుపాటు] గలుగుటయే గాక, స్థూలశరీరపు నాడులయందు సయితము బలమగు కంపముగలిగి శరీరమునంతయు బడలునట్లు చేయును. శరీరమంతయు చేమటపట్టుట, రక్తహీనమయినట్లు తెల్లపాటుట, వణకుట, గగుర్పాటు, దగ్గుత్తిక మొదలగులక్షణములన్నియు నీ నాడులయందలి కంపమువలననే గలుగునవి. అట్టివి కౌఁకుండునటుల నిగ్రహించవలయును.

దులను నిగ్రహించుట మూడవది. వీనిలో మూడవది కష్టము. ఏలయన, నీవు మోక్షమార్గమును సాధింపబూనినపుడు నీశరీర మతి సూక్ష్మగ్రాహికాక తప్పదు. అప్పుడెద్దియైన నొకశబ్దము వినవచ్చినఁగాని అదురుపాటు గలిగినఁగాని నాడులతి సులభముగఁ గలఁతఁజెందును. మఱియు ఎంతమాత్రమైన నొత్తుడు దగిలినచో నది మిగుల చుఱుకుగాఁదగులును. ఐనను నీవు చేతనైనంత యత్నము చేయవలయును¹

శాంతమగు మనస్సున్నచో ధైర్యముగూడ నుండవలయునని యర్థము. ధైర్యమువలన మోక్షమార్గమున నీకుఁ గలుగు పరీక్షలను, కష్టములను

¹ అనఁగా నెన్ని కష్టములువచ్చినను ఏవరెన్నిమాటలాడినను, ఏమి చేసినను, నీ శరీరమును, ఇంద్రియములను, మనస్సును కలఁతఁజెందక శాంతముగ నుంచుకొనుటకు బహు ప్రయత్నము చేయవలయును.

నీవు భయములేక నెదురించగలుగుదువు. మఱియు
 సైర్యముగూడ నుండవలయును. అది యుండినచో
 అందఱికిఁ గలుగు కష్టములను నిర్లక్ష్యముగఁ
 జూడఁగలుగుదువు. మఱియు లోకులనేకులు స్వల్ప
 విషయములను గుఱించి యెడతెగని మనోవ్యధను
 పెట్టుకొనునట్లు నీవు పెట్టుకొనక తప్పించుకొనఁ
 గలుగుదువు. వెలుపటినుండి మనకు సంభవించున
 దొకింతయు ప్రయోజనము లేనిదని పరమగురువు
 బోధించుచున్నాఁడు. మనకు వచ్చుదుఃఖములు,
 కష్టములు, రోగములు, నష్టములు, వీనినన్నిటిని
 తృణీకరించవలెను. వానివలన మనశ్శాంతిని చెడ
 నీయఁ గూడదు. అవి పూర్వకర్మఫలములు. అవి
 వచ్చినపుడు వానిని నీవు సంతోషముతో నోర్చు
 కొని చెడుగంతయు నస్థిర మనియును, ఎల్లప్పుడును
 ఆనందమును నెమ్మదిని గలిగియుండుట నీ పని
 యనియును దెలియుము. అవి యన్నియు నీ పూర్వ

జన్మమునకుఁ జేరినవి. ఈ జన్మమునకుఁ జేరినవి
గావు. వానిని నీవు మార్పఁజాలవు. కావున వానిని
గుఱించి చింతించుట నిష్ప్రయోజనము. దాని
కంటె నీవిపుడు చేయుదానిని గుఱించి యోచిం
చుము. దానినేమో నీవు మార్పఁగలవు. దానిచే
నీకుఁ రాఁబోవు జన్మమునఁగలుగు ఫలము
లేర్పడును.

ఎప్పుడుగాని దుఃఖమును భేదమును పైకొన
నీయకుము. ఖిన్నుఁడవై యుండుట తప్ప. ఏల
యన నాఖిన్నత యితరులకును వ్యాపించి, వారి
కుండు కష్టములను హెచ్చించును. అట్లు చేయుట
నీకు ధర్మముకాదు. కావున నీకెప్పుడేని ఖిన్నత
వచ్చెనేని దానిని వెంటనే తొలఁగఁద్రోసి
వేయుము.

మఱియు నింకొక విధమున నీ మనస్సును నిగ్ర
హించ వలయును. దానిని విచ్ఛలవిడిగ నంచరించ

నీయరాదు. నీ వేమిచేయుచున్నను దానిఁమీదనే
మనస్సునుంచి ఆపనిని లోపము లేక యుండు నట్లు
చేయుము. నీ మనస్సు నూరక యుండ నీయకుము.
మనస్సునకు వ్యాపారములేని సమయమున మన
స్సునం బ్రవేశించుటకు సిద్ధముగ నుండునటుల,
సంతరంగమున సత్సంకల్పముల నెల్లప్పుడును జేర్చి
యుంచుము.

నీమనశ్చక్తిని ప్రతిదినమును మంచిపనుల
యందు వినియోగింపుము. లోకపురోవృద్ధికి సహాయుఁడవగుము. దుఃఖపడుచున్న వాఁడనిగాని, కష్ట
పడుచున్న వాఁడనిగాని, సహాయముకావలసియు
న్నాఁడనిగాని నీకుఁ దెలిసిన వారిలో నొకరిని ప్రతి
దినము స్మరించి నీమనస్సునుండి ప్రేమను వారిపైఁ
గ్రుమ్మరింపుము.

నీ మనస్సును గర్వమునుండి మరలింపుము.
ఏలయన గర్వ మజ్ఞానమునుండి పుట్టునది. తెలి

యనివాడు తాను గొప్పవాడ ననియు తానేదో
గొప్పకార్యముల చేసితి ననియు, దలచును. జ్ఞాన
వంతుడు భగవంతు డొకడే గొప్పవాడని
యు, మంచిపని యంతయు భగవంతునిచేతనే
చేయఁబడుచున్నదనియును దెలిసికొనును.

2. కాయికకర్మ నిగ్రహము—నీ మనసుండవల
సిన రీతినుండెనేని కాయికకర్మ విషయమై నీ కంత
కష్టముండదు. ఐనను లోకుల కుపయోగ కరముగ
నుండవలసెనేని మనోవృత్తుల ననుసరించి కార్యము
చేయవలయుననుటను మఱువకుము. సోమరి
తనముఁగూడదు. ఎడతెగక సత్కర్మములయందు
పాటుపడుచుండవలయును. ఐనను నీవుచేయునది
నీకు విధింపఁబడినపనిగానే యుండవలయునుగాని
యితరులు చేయవలసిన పనిగానుండరాదు. ఇత
రుల యనుమతితో వారలకు సహాయమగునట్లు
మాత్రము వారిపనియును చేయఁదగును. ప్రతి

మానవుని తన తన పనిని తనదోవన చేయనిమ్ము.
 సహాయము కావలసినపుడు సహాయముచేయుటకు
 సిద్ధముగ నుండవలెను గాని ఎప్పుడు గాని వారి
 పనులలో నడ్డము దూరకుము. తాముచేయవలసిన
 పనినే తాము చూచుకొని యుండుటను నేర్చు
 కొనుట లోకులలో ననేకులకు కష్టము లన్నింటిలోఁ
 టిలోఁ బెద్దకష్టము. దాని నేర్చుకొనుటయే
 నీ ముఖ్యమయిన పని.

గొప్పకార్యములఁ జేయఁబూనెద నను కారణ
 మున, నీవు చేయఁదగు సామాన్యములగు కార్య
 ములను చేయుట మఱువరాదు. ఏలయన, నా
 పనులనన్నింటిని నెరవేర్చు నంతదాఁక వేఱుకైం
 కర్యము చేయుటకు నీకు స్వాతంత్ర్యము లేదు.
 కొత్తవి యగు నైహిక కార్యముల నీపై మోపు
 కొనకుము. ఇదివఱకే నీవు వహించిన కార్యముల
 నేమోపూర్ణముగ చేసి తీరవలెను. అవి యెవ్వి

యనఁగా, స్పష్టముగను, న్యాయముగను నీకు విధిం
పఁబడినవని నీమనస్సునకుఁ దోఁచునవి గాని యిత
రులు నీ పనులని యెంచి నీ పైనారోపింపఁ జూచు
నవి గావు. నీవు పరమగురువు వాడవుగ నుండవల
యునన్న, నీవు చేయుసామాన్యపుపని నితరుల
కంటె మేలుగా చేయవలయునుగాని కీడుగఁజేయ
రాదు. ఏలయన దానింగూడ నీవు పరమగురువు
ప్రీతికొఱకే చేయ వలయును.

3. భిన్నరుచులసహనము.¹—అందఱియెడలను
పూర్ణమగు సహనము గలిగి యుండవలయును. నీ

1 పురాతనగ్రంథములయం దిది యుపరతి యనఁబరఁగు.
ఉపరతియన సన్న్యాసమని యా గ్రంథములయందు నిరూ
పింపఁబడియున్నది. అట్లనినఁ దనకు విధించియుండు
కర్మములు విడుచుటయని సామాన్యముగ నర్థము చేయు
దురు. తాత్త్వికముగ బాహ్యకర్మములను విడుచుటయే
ముఖ్యముగాదు. అంత స్సన్న్యాసమే ముఖ్యము. అంత
స్సన్న్యాస మనఁగా స్వత్వాభిమానమును విడిచి సర్వ

మతమునందు నీకు మనః పూర్తిగ నుండు విశ్వాసమును ఇతర మతముల వారు నమ్ము మతసిద్ధాంతముల యందును నీవు పూర్ణముగ నుంచవలయును. ఏలయన నీ మతమువలనే వారి మతమును బరమగతి

త్యాగము చేయుట. అది గలవాఁడు బాహ్యకర్మములయం దభీమానముంచఁడు. నానా దేశములయందును, వివిధ మతములయందును దేశకాలానుగుణముగ నాచార భేదము లుండినను వానియన్నింటివలని పారమార్థిక ప్రయోజనమును మాత్రము చూచుచు బాహ్యభేదములను గమనించక అందఱియందును సకలవిధా చారములయందును సమబుద్ధి గలిగియుండును. ఇదియే భిన్నరుచి సహనము. ఇదియే యుపరతి. ఇదియే సన్న్యాసము అట్టి సన్న్యాసము గలవాఁడు బాహ్యకర్మములను జేసినను జేయక సన్న్యాసించినను లెక్కలేదు. నిజమయిన సన్న్యాసియే యగు. అట్టి వారల నుద్దేశించియే శ్రీకృష్ణభగవంతులు “అనాశ్రితః కర్మఫలం కార్యం కర్మ కరోతి యః, స సన్న్యాసీచ యోగీచ ననిరగ్ని ర్నచాక్రియః” అని గీతాశాస్త్రమున ఆటవ యధ్యాయము ప్రథమశ్లోకమున స్పష్టముగ సన్న్యాస శబ్దమును నిర్వచించియున్నారు.

కి మార్గమే. అందఱకును సహాయుడవుగావలెనని
స నీ వందఱి విషయమును దెలిసికొనియుండవలెను.

ఐనను ఈ పూర్ణమగు సహసము నీకుఁ గలుగ
వలెనన్న, నీవు మొట్టమొదట పాపండత్వము
నుండియు, మూఢాభిప్రాయముల నుండియు
దొలఁగవలయును. కర్మములు నీ కనావశ్యకములని
యెఱుంగ వలయును. లేనియెడల నాకర్మములఁ
జేయని వారికంటె నేదోవిధమున నీవు శ్రేష్ఠుడ
వని యెంచుకొందువు. అట్లేనను, కర్మముల నిం
కను పట్టుకొనియుండువారల నిందించరాదు.
వారియిష్టము చొప్పున వారినిజేయనిమ్ము. అయి
నను తత్త్వము నెఱింగియుండు నీకేమో వారడ్డము
రాఁగూడదు. నీవు గడచి దాఁటినదానిని నీచే బలా
త్కారముగఁ జేయించుటకు వారలును బూన
రాదు. అన్నిటికి నెడమిచ్చి ప్రవర్తింపుము.
అన్నింటియెడ దయాపరుడవై యుండుము.

నీవిపుడు కన్నులు తెరిచి చూచుచుండుటచే
 పూర్వము నీవు నమ్ముచుండిన కొన్ని విషయము
 లును, నీవు చేయుచుండిన కర్మములును వ్యవస్థలేని
 వని నీకగపడవచ్చును. వాస్తవముగ నవి యటులనే
 యుండునేమో సుమా ! నీవు కర్మముల నికమీద
 ననుష్ఠింప జాలకపోయినను, అవి కొందఱు
 సత్పురుషులకు నింకను ముఖ్యములుగనుండును
 గావున వారికై యాకర్మముల గారవింపుము. అవి
 యుండఁదగిన చోట్లున్నవి. వానివలన నుపయో
 గము సయితమున్నయది. నీవు పసివాఁడవుగనుండి
 నపుడు, చక్కని గీతలు రెండుగీచి వాని నడుమ
 వ్రాయుటచే, వంకరలు లేకయు, పొంకముగను వ్రా
 యుటకు ఆగీతలు నీకు సహాయములుగ నుండినను
 తర్వాత నాగీతలు లేకయే మఱియు నెంతయో
 బాగుగాను ధారాళముగను వ్రాయ వచ్చిన
 వెనుక నవియేల ! ఆ సమ్మకములును కర్మములు

నాగీటులవంటివి. అవి నీకును కావలసిన సమయముండెను. ఆసమయ మిప్పుడు దాటిపోయెను.

మహాగురుస్వాములొక రిట్లనివ్రాసిరి:—“నేను బాలుఁడుగనుండినపుడు బాలునివలె మాటలాడితిని. బాలునివలె తెలిసికొనుచుంటిని. బాలునివలెనే తలంచుచుంటిని గాని పెద్దవాఁడనుకాఁగా పసితనపుఁ బనులను వదలివేసితిని.” అయినను తనబాల్యమును మఱచిపోయి, బాలుర సుఖదుఃఖములను దెలిసికొనలేనివాఁడు బాలురకు బోధింపఁజాలఁడు. వారలకు సహాయము చేయనేరఁడు. కావున నెవఁడుగాని, బౌద్ధమతస్థుఁడైన నేమి, హిందువైన నేమి, జైనమతస్థుఁడైన నేమి, హిందూమతస్థుఁడైన నేమి, క్రైస్తవుఁడైన నేమి, మహమ్మదీయుఁడైన నేమి, యందఱిని నొక్కటే విధమున దయతోడను, మార్దవముతోడను, సహనముగలిగియు చూడవలయును.

4. సంతోషము. — నీ కర్మయెట్టిదైనను సరే, దానిని సంతోషముతో భరింపుము. కష్టములు సంభవించుట యనునది నీకు గొప్ప గౌరవమని భావింపుము. ఏలయన కర్మఫలప్రదాతలగు మహానుభావులు దాము సహాయముచేయుటకు నిన్నుఁ దగినవానిగ నెంచుచున్నారని సూచించుచున్నది. అదియెంత కఠినముగ నుండినను, అంతకంటె కఠినముగ లేదుగదా యని సంతసింపుము. నీ దుష్కర్మము ననుభవముద్వారా తీరిపోయి నీకు బంధము దెగునంతదనుక నీవు పరమగురువునకు ప్రయోజకుఁ డవు గావనుట మఱువకుము. నీవు పరమగురువున కాత్మనివేదనము చేసికొంటివిగావున, నీ కర్మమును బైఁబడి రమ్మని కోరితివి. అందువలన, నూఱుజన్మ

¹ వేదాంతులు దీనిని తితిక్షయందురు. సంతోషము తితిక్షలో నుత్తమావస్థ. సంతోషము తితిక్షయందంతర్భూతమై యున్నది.

ములందుఁ కొంచెముగ ననుభవింపదగిన కర్మములు
నీ నొకటి రెండు జన్మ ములలో తీర్చుకొన్నందువు.
అది సంపూర్ణముగ తీరిపోవలెనన్న దానిని సంతో
ష్టుడవై యుల్లాసముతో భరించవలయును.

మఱియు నొకయంశ మేమన—ఏదిని, నాది '
యనుకొనుట బొత్తిగా విడువవలయును. నీ కర్మ
ముచే నీకెక్కువ మక్కువ గలవస్తువులును నీ వెక్కు
డుగఁ బ్రేమించువారును నిన్నుండి తొలగి
పోవచ్చును. అట్టిసమయమునందును నీవు సంతో
షము గలిగి, దేన్నినైనను సరే, అన్నిటినినైన సరే
విడుచుటకు సిద్ధముగ నుండవలయును. పరమ
గురువు దనసేవకుని మూలమున నితరులకుఁ దన
శక్తిని ధారపోయ సందర్భములు గలుగును. సేవ
కుఁడు ఖిన్నతకు లోబడియుండిన వారట్లుచేయ
నోపరు. కావున సంతోషము సహజముగ
నుండవలయును.

5. ఏకాగ్రత.¹—నీపరమగురువుపని చేయవలయుననునది యొక్కటియే నీవు లక్ష్యముగ నుంచుకొనవలయును. నీవు మఱియేమి చేయవలసి వచ్చినను వారిపని నేమో యెప్పుడును మఱువరాదు. అయితే వారిపనితప్ప మఱియొద్దయు నీకుఁ బొత్తింఁచ నేరదు. ఏలయన, ఇతరులకు నహాయకరమై స్వప్రయోజనము నపేక్షింఁచని పనియంతయు పరమగురువు పనియేగదా! అట్టిపనిని నీవు వారి కర్పణముగఁ జేయవలయును. అట్టిపనులలో నొక్కొక్కటియు నీవు చేయుచో, దానిని బాగుగ గమనించి యది నీచేత నైనంత బాగుగానుండునట్లు చేయుము. అదే మహాగురుస్వాములే మఱియు నిట్లని వ్రాసిరి—“నీవెద్ది చేసినను, అది మానవులకు గాదు, భగవంతునికని దానిని మనఃపూర్తిగఁ జేయుము.” పరమగురువపుడే వచ్చి

¹ దీనిని సమాధానమని వేదాంతులందురు.

చూచునని నీకుఁ దెలిసినచో నీ వొకపని నెట్లు జేయుదువో యోచించి నీవు చేయుపని నంతయు నా రీతిననే చేయవలెను. అందరికంటె నెక్కుడు జ్ఞానము గలవారలే పై వాక్యమునందలి యర్థమును బూర్ణముగఁ దెలిసి కొందురు. దాని కంటెను మిగుల ప్రాచీనమగు మఱియొక వాక్యము దానివంటిదియున్నది. అదియెద్దియన “నీచేతికిఁ దగులుపని యెద్దియేగాని, దాని నీశక్తి నంతను విని యోగించి చేయుము.”

ఏకాగ్రత యన నీవు ప్రవేశించిన మోక్ష మార్గమునుండి నెద్దియైనను నిన్నొక క్షణమైనను మరలింపరాదనియు నర్థమగును. నిన్ను మోహింపఁచేసి తప్పుత్రోవలంద్రిప్పు సందర్భములు గాని ఐహికసుఖములుగాని, ఐహికములగు ప్రేమలైన నుం గాని, నిన్ను మరల్పఁజాలియుండరాదు. ఏల యన నీ వీమార్గముతో నేకీభవించవలయును. అది

నీకు సహజమై, దానిగుఱించి యోచింప నక్కర లేకయే దాని నవలించింతునట్లును, దానినుండి మరలుట నీకసాధ్యముగనుండునట్లును కావలయును. అంతరాత్మయగు నీవు ఆమార్గమునఁ బ్రవేశింప నిశ్చయించితివి. దానినుండి త్రెంచు కొని పోవుటయన నిన్నుండి నీవు త్రెంచు కొని పోయినట్లుగును.

6. విశ్వాసము ¹—నీ పరమగురువును విశ్వ సింపవలెను. నీ యందును నమ్మకముండవలెను. నీవు పరమగురువును చూచియుండినచో జనన మరణము లెన్ని గడచినను నీకు వారియందు పరిపూర్ణమగు నమ్మకము గలిగియుండును. వారిని నీవింకను చూచియుండక పోయినను వారి స్వరూ

¹ ఇది శ్రద్ధయని వేదాంతు లందురు. గురువేదాంత వాక్యములయందు పరమవిశ్వాసమని చెప్పుదురు. గురువిశ్వాస మిగ్రంథమందు చెప్పబడియున్నది. వేదాంతవాక్యముల సారము నేనంతరాత్మయని తెలియుటయేకదా!

సము ననుభవమునకుఁ దెచ్చుకొనఁబూని వారిని
 నమ్మవలెను. లేనిచో వారైనను నీకుఁదోడ్పడ
 నేరరు. పూర్ణముగఁ నమ్మకముండినగాని వారి
 ప్రేమయు శక్తియు పూర్ణముగఁ బ్రవహింపఁ
 జాలవు.

నీయందు నీకు నమ్మక ముండవలయును. నీ
 విషయమై నీకు చక్కఁగఁ దెలియునని యనుకొనె
 నవేమో! అట్లెంచినచో నీవిషయము నీకుఁ దెలి
 యనేతెలియదు. పలుమాట బుటదలోఁబడిన¹
 దుర్బలముగ పైపొట్టనుమాత్రమే నీవెఱుఁగుదు
 వు. యథార్థముగ నీవన్ననో భగవంతుఁడను
 నన్నినుండియే వెలువడిన యగ్నికణమువు. సర్వ
 శక్తిమంతుఁడగు భగవంతుఁడు నీయందున్న
 వాఁడు. ఆ కారణముంబట్టి, నీవు చేయనిశ్చ

¹ అజ్ఞానమయముగ సంసారములోఁబడి శోక మోహములకు
 లోఁబడునది యని యర్థము.

యించినచో నీ కసాధ్యమగునది యొక్కటియు లేదు. “ఒక మనుజుఁడు చేసినదానిని మఱియొకఁడు చేయఁగలఁడు. నేను మనుజుఁడనే. అయినను నేను మనుజునందుండు భగవంతుఁడను గూడ. ఈ పనిని నేనుచేయఁగలను. నేను చేసితీరెదను.” అని నీకు నీవు చెప్పుకొనుము. ఏలయన నీవీమోక్షమార్గమున నడువ వలయునన్న నీమనో నిశ్చయము బాగుగఁదీరిన యుక్కువలె నుండవలెను.

IV

ప్రేమ¹

సాధనములన్నింటిలో ప్రేమ అతి ముఖ్యము. మానవునకుఁ బ్రేమయనునది దగినంత దృఢముగ

¹ వేదాంత గ్రంథములయం దిది ముముక్షుత్వమని వాడఁబడుచున్నది. ముముక్షుత్వమనఁగా ఘోషేచ్ఛ—జననమరణ

నుండినచో నది వానిని నిర్బంధముగ తక్కు
సాధనముల నన్నింటిని సాధించునట్లు చేయును.
ప్రేమ లేనియెడలఁ దక్కినవన్నియు నెప్పటికిని
జాలవు. దీనిని, జననమరణరూపమగు చక్రము
నుండి మోక్షమునకును, భగవంతునితో నైక్యము
పొందుటకును తీవ్రమగునిచ్చయని తరుచుగ నిర్వ
చింతురు. అయినను అట్లు చెప్పట స్వప్రయో
జనపరత్వమును సూచించుచు దానియర్థములోఁ
గొంతభాగమునుమాత్రమే తెలుపును. అది
కోరిక యనుట యంత సరికాదు. దృఢసంకల్ప

రూపమగు సంసారదుఃఖమునుండి విముక్తుఁడు గావలయునను
తీవ్రమగు నిచ్చ. అజ్ఞానమునుండియు, తత్కార్యములగు శోక
మోహములనుండియు విడువఁబడవలయు నను కోరిక. ఐహిక
ములు నాముష్మికములు నగు విషయములయందుండు ప్రేమను
పదలి పరమేశ్వరునొక్కరినే ప్రేమించి, వారి సన్నిధింజేరఁ
గోరుటయే ముముక్షుత్వము. దీని నిపుడు పరమగురువులు
ప్రేమయని నిరూపించియున్నారు.

ము, అధ్యవసాయము, మనోనిశ్చయము అని
 చెప్పవచ్చును. దాని ఫలము నీకుఁ గలుగవలయు
 ననినచో నా మనోనిశ్చయముతో నీయంతరంగము
 నిండి మఱి యొకటి మనస్సున స్ఫురించుటకు నవ
 కాశము లేనట్లుండవలయును. యథార్థముగ నది
 భగవంతునితో నేకీభావము పొందవలయు నను
 నిశ్చయమే గాని నీవు వేసటను దుఃఖమును తప్పిం
 చుకొనవలయునని నీవేకీభావమును కోర రాదు.
 వారి యందలి గాఢప్రేమచే, వారికితోడుగా
 వారు వర్తించునట్లు వర్తించవలయునని కోర
 వలయును. ఏలయన, భగవంతుఁడు ప్రేమస్వరూ
 పుఁడు. కావున నీవాయనతో నొక్కటిగఁ గావలసి
 నచో, బరిపూర్ణముగఁ బరోపకార బుద్ధియు
 పరమప్రేమయు నీయందు నిండియుండవలయును.

ఈ ప్రేమయనునది దినచర్యలో రెండువిధ
 ములుగ నేర్పడును. మొదట నీవు జాగరూకతో నే

ప్రాణికిఁగాని బాధచేయక యుండవలెను. రెండవది—ఇతరులకు సహాయముచేయుటకు నెల్లప్పుడును సమయమును నిరీక్షించుచుండవలయును.

మొదటిది బాధచేయకుండుట. ప్రేమకు విరోధములగుటంబట్టి లోకమునందలి పాపములన్నింటికంటె నెక్కుడుచెరుపుచేయు పాపములు మూడున్నయవి. అవియెవ్వియన, లోక వార్తల వృథా ప్రసంగము, క్రౌర్యము, మూఢాభిప్రాయములు. భగవంతునియందలి ప్రేమ తన యంతరంగము నిండియుండవలయునని కోరువాఁడు యీమూఁటియెడ నెడతెగక కాచియుండవలెను.

వృథాప్రసంగ మెంతపనిచేయునో చూడుఁడు. దానికి మూలము దుస్సంకల్పము. అదియే యొక పాపము. ఏలయన, అందఱియందును అన్నింటియందును మంచియున్నది. మంచి తలంచి మంచిని బలపరచి లోకపురోవృద్ధికి మేలు చేయగలము.

చెడుగును దలంచి దానిని బలపరచి లోకపురో
వృద్ధికి భంగము చేయగలము. అనఁగా భగవ
దిచ్చననుసరించి చేయగలము, లేక దాని నెదిరించ
గలము. మఱియొకనియందలి చెడుగును నీవు
దలఁచితివేని యేకకాలమున మూఁడు పాపములఁ
జేసియుంటున్నావు. అవి యెవ్వియనిన—

(1) నీ చుట్టుప్రక్కల సంతయు మంచి మనో
భావములతో నించుటకు మాఱుగా, దుష్టమనో
భావములతో నిండింతువు. అందుచే లోకమునం
దలి దుఃఖమును హెచ్చింతువు.

(2) ఆమనుష్యునియందు నీవు దలఁచిన దు
ర్గుణముండినచో దానిని నీవు బలపఱచి పోషిం
తువు. అందుచే, నీసోదరుని మునుపటికంటె
మంచివానిగఁ జేయుటకు మాఱుగా, వానిని
ముందుకంటె చెడ్డవానిగఁ జేయుదువు. అయితే
సాధారణముగ నాదుర్గుణము వానియందుండదు.

ఉన్నదని నీ కెటులనో తోచియుండును. అట్లయినచో నీదుస్సంకల్పము నీసోదరుని, దప్పు తోవల నీడ్చును. ఏలయన, వాడింకను పరిపూర్ణుడు గాకయుండినచో వాడు నీవు భావించిన గుణములుగల వాడగును.

(3) నీస్వంతమనస్సును సత్సంకల్పములతోనించుటకుమాటుగ దుస్సంకల్పములతో నించుకొనుదువు. కావున నీయభివృద్ధికి నీవే యష్టము వేసికొందువు. చూడఁగలవారు ¹ నిన్నుఁజూచినచో నీవు రమణీయముగను ముద్దుగనుండుటకు మాటుగా, వికారముగను, దుఃఖికరముగను గనఁబడుదువు.

ఇట్లు వృథాప్రసంగములఁ జేయువాడు తనకును, తానుఁజెఱుపఱునినవానికిని ఇంతకీడు

¹ చూడఁగలవారన బాహ్యదృష్టితో స్థూలశరీరమునుఁ జూచువారుగాదు—యోగదృష్టితో సూక్ష్మశరీరమునుఁజూడఁగలవారని యర్థము.

చేసియుఁ దృష్టిఁజెందక యితరుల సయితము
 తానుజేయు నేరములో భాగులుగఁ జేయుటకుఁ
 నన శక్తి నంతయు జూపియత్నించును. తన దుర్మార్గు
 న్నపుఁ కథను ఇతరులు నమ్ముదురుగాకయను
 కోరికతో నుత్సాహమున నితరులకుఁజెప్పును.
 అంతట వారుచ దమ దుస్సంకల్పములను దుర్బ
 లుఁడగు నా కష్టజీవిపైఁ గ్రుమ్మరింతురు. ఇట్లు
 దినదినమునను, ఒక్కడేగాక వేలకొలఁది జనులు
 చేయుచుందురు. ఈపాపమెంత నీచమో యెంత
 ఘోరమో నీకు కొంచెమైనను ఇప్పుడు స్ఫురిం
 చుచున్నదా? దానిని బూర్ణముగ మానుకొన
 వలయును. ఎవరినిగూర్చిగాని కీడెన్నఁడును
 మాట్లాడకుము. ఎవరైనను మఱియొకరినిగుఱించి
 చెడ్డమాటలాడినను, దానిని వినక నిరాకరించి
 వారితో:—“ఒకవేళ నిది నిజము కాదేమో!
 నిజముగనుండినను దానిని గుఱించి మాటలాడక

యుండుట మాట్లాడుటకంటె దయచూపినట్లు
గునుగదా !” యని మృదువుగ జెప్పుము.

ఇకఁ గ్రౌర్య మెట్టిదనినః—అది బుద్ధిపూర్వ
కము, అబుద్ధిపూర్వకము అని రెండువిధములు.
అందు బుద్ధిపూర్వకమనునది మఱియొక ప్రాణికి
బాధఁగలుగఁజేయవలయునని యుద్దేశించి చేయు
నది. అది పాపములన్నింటిలో గొప్పది. అది
మనుజుఁడు చేయఁదగినదిగాదు. దయ్యము చేయఁ
దగిన పనియని చెప్పవచ్చును. మనుజుఁడెన్నఁడు
గాని యట్టిపనిని జేయఁడని యందువేమో!
మనుజులు పలుమా ట్టిట్టిపనిని చేసియున్నారు.
ఇప్పుడును బ్రతిదినమునను చేయుచున్నారు.
పూర్వ మైరోపాఖండములోఁ గొందఱు “రోమన్
క్యాథలిక్” (Roman Catholics) మతస్థులిట్లు
హింసించిరి. మఱియుననేకులు మతాభిమానులు
మతముపేరుపెట్టి యిదేపనిని చేసియున్నారు.

ఇప్పుడును గొండలు వైద్యశాస్త్రశోధకులు దేహ
 తత్త్వమును పరీక్షించుటకని ప్రాణిహింస
 చేయుచున్నారు. ఉపాధ్యాయులలో ననేకులు
 వాడుకగా నీపనిని జేయుచున్నారు. వీరందఱు నీ
 హింస తమకాచారముగ నేర్పడినదని తమ
 ఘోరకర్మమునకు సమాధానము చెప్పుకొనఁబూ
 నుదురు. పాపకార్యమనేకులు చేయుటనుబట్టి
 యది పాపకార్యము గాకపోదు. మనకర్మగతియను
 నది యాచారమును సరకుగొనదు. క్రొవ్యమునునది
 కర్మములన్నింటిలో ఘోరమైనది. ఇండియాదేశ
 మునైనను నిట్టియూచారముండుట కాస్పదముం
 డరాదు. ఏలయన, నచట నహింసాధర్మ మందఱు
 కును దెలిసినదియ. మృగయావినోదమని పేరు
 పెట్టి భగవంతునిచే సృజింపఁబడిన జీవకోటిని
 వేటాడి బుద్ధిపూర్వకముగ హింసించిన వారందఱు
 క్రొవ్యమువలని ఫలము ననుభవింపక తప్పదు.

ఇట్టిపనులను నీవుచేయవని నేనెఱుఁగుదును. భగవంతునియందు నీకుఁగలప్రేమనుబట్టి యిట్టి పనులఁ జేయరాదని యవకాశము గలిగి నప్పు డితరులకు స్పష్టముగఁజెప్పుచుండుము. కార్యము లందుఁ గ్రౌర్యముండునటులనే, మాటలయందును గ్రౌర్యము గలదు. ఎవ్వఁడైనను మఱియొకని నొప్పించ నుద్దేశించి యొకమాట బలికినచో వాఁడీ పాతకముఁ జేసినవాఁడగును. ఆపాపమును సయితము నీవు సేయవు. అయినను బుద్ధిపూర్వముగ నాడుమాటవలన నెంతచెఱుఁపు గలుగునో అంత చెఱుఁపు యోచించక యాడుమాటవలనను గలుగవచ్చును. కనుక నబుద్ధిపూర్వకముగ గ్రౌర్యముచేయుదువేమోయని జాగరూకుఁడవై యుండుము.

ఈ యబుద్ధిపూర్వకమగు క్రూరకర్మము సాధారణముగ యోచనలేనిచే సంభవించును. లోభ

ము, ధనకాంక్ష, వీనితో నిండిన వాడు న్యాయముగ నితరులకియ్యవలసిన దానికంటె, దక్కువగ నిచ్చుటచేతను, తన యాలు బిడ్డల కరకడుపునకు పెట్టుటచేతను దాను గలుగజేయు కష్టమింతయని యొకప్పుడైన యోచననైనను చేయడు. మఱియొకడు తనకామము తీర్చుకొనుట యోచించి, దాని నీడేర్చుకొనుట యందెందఱు జీవులను ఎన్ని దేహములను ¹ నాశనము చేయునో యిందుకయైనను సరకుగొనడు. ఇంకొకడు కొద్దినిమిషముల శ్రమను దప్పించుకొనుటకై, తనవలన దనపనివాండ్రకు గలుగు కష్టముల నెంతమాత్రము యోచించక, వారలకు జీత

¹ పాపకార్యములం బ్రవేశపెట్టుటచే జీవులకు గీడు చేయును. దుర్మార్గమునం బ్రవర్తింపజేయ, బరలోకమున గలుగు పాప ఫలము గాక నిచ్చటసయితము వెంటనే శరీరముల వ్యాధిగ్రస్తములగజేసి, శరీరములకు గీడుగలుగజేయును.

మియ్యవలసిన దినమున నాజీతముల నియ్యఁడు.
 మనముచేయు కార్యమువలన నితరుల కెంత కష్టము
 గలుగునోయని మనము యోచింపక మఱచుటచే
 నింతకష్టము గలుగుచున్నది. కర్మవిధి కేమో
 మఱచులేదు. లోకులు మఱచి పోవుదురనుటను
 క్షొంచెమైనను సరకుగొనదు. నీవు మోక్షమార్గ
 మున బ్రవేశింపఁగోరితివేని యోచించక నెడ్డియేని
 క్రూరకార్యమును చేయుదువేమోయని భయము
 గలిగి, నీవు చేయుపనిచే గలుగు ఫలములన్ని
 టిని యోచించ వలయును.

మూఢాభిప్రాయములు గలిగియుండుట మఱి
 యొక గొప్పచెడువు. ఇది ఘోరమగు క్రూర్యమును
 విశేషముగ గలుగజేసియున్నది. దీనికిల్లోనై
 యుండువాఁడు, వానికింటె నెక్కువ తెలిసినవారిని
 దిరస్కరించి బలవంతపెట్టి తానుచేసినట్లు జేయింపఁ
 బూనును. పశువులను బలియిచ్చి తీరవలెనను

మూఢాభిప్రాయముచేతను, మనుజునకాహారముగ
 మాంస మవశ్యముగ కావలయునను నంతకంటెను
 నెక్కుడు కూరమగు మూఢాభిప్రాయము చేతను,
 ఘోరమగు పశువధ యెంత చేయఁబడుచున్నదో
 యోచింపుము. మనకత్యంత ప్రేమాస్పదముగు
 నిండియా దేశమున, మూఢాభిప్రాయమువల్లన
 నంత్యజులయెడ మనము నటించురీతిని యో
 చింపుము. సోదరభావము కలిగి యుండుట
 ధర్మమని తెలిసిన వారితోను సయిత మీ
 దుర్గుణమెట్టి కఠినమగు క్రౌర్యమును గలుగఁ
 జేసియున్నదో చూడుము. ఈ మూఢాభిప్రాయ
 మను దయ్యముచేతఁజిక్కి ప్రేమాస్వరూపుఁ
 డగు భగవంతుని పేరుచెప్పుచు ననేక పాతకములు
 సేయఁబడియున్నవి. కావున నాపాతకము నడచి
 మాత్రమైనను నీయందు నిలువనట్లతి జాగరూకుఁ
 డవై యుండుము.

ఈ గొప్పపాపముల మూడింటిని నీవు విడువ
వలెను. ఏలయన, నవి ప్రేమకు విరోధములు
గావున నవి పురోవృద్ధిని చెటచును. అయితే
నీవు దేవుఁ జేయక యుండఁట మాత్రము చాలదు.
మేలును బూనికతోఁ జేయఁచుండవలయును. లోక
సేవఁ జేయవలయునను నతి తీవ్రేచ్చ నీయందుఁ
బూర్ణముగ నిండియుండవలెను. నీచుట్టుపట్టుల
నుండు మనుజులకు మాత్రము గాదు. పశువులకు
నోషధులకుం! గూడ సేవచేయుట కవకాశము
దొరకునాయని మొలఁకునతో నెల్లప్పుడు నిరీక్షించు
చుండవలయును. నీవు ప్రతిదినమును స్వల్ప విషయ
ములయందీ లోకసేవఁ జేయఁచుండవలయును.
అట్లయినచో లోకసేవఁ జేయుట నీస్వభావముగ
నేర్పడి గొప్పపనిఁ జేయ ననకాశ మరుదుగ దొరికి
నప్పుడు దానిని బోగొట్టుకొనక యుండఁగలుగు

నేర్పుకములు, లతలు, గుల్మములు, లోనగునవి.

దువు. ఏలయున, నీవు భగవంతునితో నేకీభావము
నొందవలయునను తీవ్రేచ్చ నీ స్వప్రయోజనమున
కుఁగాదు. భగవంతుని ప్రేమ లోకముననుండు.
ప్రజలకు ప్రవహించుటకు నీవొకమార్గముగ
కావలయునని యేకీభావమును గోరవలయును.

మోక్షమార్గమున నుండువాఁడు బ్రతికియుం
డుట తనకొరకుగాదు. ఇతరులకై బ్రతికియుం
డును. ఇతరులకు సేవచేయుటకై తన్నుఁదా
మఱచియుండును.¹ పేనాయొకటి చేతఁబట్టి దాని
తోవ్రాయుటచే మనోభావములు వ్యక్తిములుగఁ
జేయఁగలము. ఆ పేనా లేనియెడల నామనోభావ
ముల వ్యక్తిముగ చేయఁజాలముగదా ! అటులనే
భగవంతుని సంకల్పములు ప్రవహించి యీలోక
మున నభివ్యక్తము గావలయుననిన, నీమోక్ష
మార్గముననుండువాఁడు భగవంతునిచేతి నీనా

¹ పరోషకారబుద్ధిచే దనకార్యములను మఱచియే పోవును.

వలెఁ గావలయును. ఇంతియకాదు. ప్రాణముగలిగి జ్యోతిర్మయమగు నగ్ని శిఖయుంబోలి, వాఁడు తన హృదయమున నిండియుండు నీశ్వరసంబంధమగు ప్రేమను లోకముపై నంతయు కిరణములవలె ప్రసరింపఁ జేయుచుండును.

నీకువలయు సాధనములెవ్వియనిన:—సహాయముజేయ శక్తినిచ్చు విజ్ఞానము మొదటిది. ఆవిజ్ఞానమును మంచితోవలనడుపు మనోనిశ్చయము రెండవది. ప్రోత్సాహముచేసి ఆనిశ్చయమును పుట్టించు ప్రేమ మూడవది. మనోనిశ్చయము, విజ్ఞానము, ప్రేమ యను నీమూఁడును భగవంతునికి మూఁడుముఖములు. భగవంతుని నేవకుల జేరఁగోరు నీ వీమూఁడుగుణములను లోకమున వెల్లడిగ చేయవలయును.

ఓం

వేచియుందును సద్గురు వచనమునకు.

చూచుచుందును గుప్తమా జ్యోతి కొఱకు.

యుద్ధరంగము మధ్యను ఓర్పుతోడ,

గురువునాజును వినుటకై కోరుచుందు.

జనసమూహము నందైన కనగనేర్తు.

వారి యతిసూక్ష్మసంజ్ఞను వైశముగను.

జనులు మహితోరు వాద్యము ల్గులుపుచుండ

పరమ గురువుల గుహ్యమా పలుకువిందు.